

سوالات تستی درس دوم تاریخ یازدهم انسانی

- ۱- یکی از برجسته‌ترین چهره‌های تاریخ‌نگاری روایی، کدام مورخ و مفسر مشهور می‌باشد؟
 ① بلاذری ② ابوعلی مسکویه ③ مسعودی ④ محمد بن جریر طبری
- ۲- برجسته‌ترین اثری که در تاریخ‌نگاری تحلیلی، به‌وسیله مسعودی نوشته شده، کدام است؟
 ① مروج الذهب ② فتوح البلدان ③ ظفرنامه ④ معادن الجواهر
- ۳- کدام گزینه ازجمله اموری می‌باشد که مورخ در نقد روایت کننده (راوی) با آن روبه‌رو است؟
 ① مقایسه‌ی هویت و اهداف راوی با سایر راویان معاصرش
 ② تطبیق و سنجش اخبار و گزارش راوی با معیار عقل
 ③ بررسی فاصله‌ی زمانی و مکانی میان راوی و خبر
 ④ میزان بهره‌گیری راوی از منابع موجود در عصر خود
- ۴- هدف از مقایسه و مطابقت یک خبر و منبع تاریخی با منابع دیگر مندرج در کتاب‌های تاریخی کدام است؟
 ① مطابقت و یا عدم مطابقت آن‌ها با عقل ② مطابقت با روایت‌های تاریخی دیگر
 ③ شناخت فاصله زمانی و مکانی ④ تعیین اعتبار اخبار و اسناد
- ۵- مروج الذهب مسعودی بر اساس کدام یک از روش‌های تاریخ‌نگاری نوشته شده است؟
 ① ترکیبی ② روایی ③ تحلیلی ④ سال‌شماری
- ۶- تاریخ‌نگاری روایی در آغاز برای چه موضوعاتی به کار گرفته می‌شد؟
 ① ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر (ص) و اصحاب ایشان
 ② تألیف کتاب‌های تاریخ محلی و جغرافیایی
 ③ رخدادهایی که مورخ خود شاهد وقوع آن‌ها بوده
 ④ روایت افسانه‌ها و اساطیر ایران و سایر ملل
- ۷- ظروف برنجی موجود در مقبره‌ی تیمور که حاوی اشعاری درباره‌ی فتوحات تیمور هستند، جزو کدام یک از منابع تاریخی‌اند؟
 ① سیاست‌نامه‌ها ② مکان‌های تاریخی ③ دست‌ساخته‌های انسان ④ تاریخ منظوم

۸- کدام مورد از ویژگی‌های تاریخ‌نگاری ترکیبی نیست؟

- ۱) در این روش مورخ با ذکر همه‌ی روایات یک موضوع به بررسی و مطالعه‌ی آن‌ها می‌پردازد.
 ۲) «اخبار الطوال» و «بلاذری» به ترتیب از برجسته‌ترین آثار و چهره‌های این سبک از تاریخ‌نویسی هستند.

۳) این نوع تاریخ‌نویسی از اواخر قرن سوم هجری متداول شد.

- ۴) مورخ در این روش به‌جای ذکر همه‌ی روایات درباره‌ی یک موضوع بامطالعه و مطابقت همه‌ی روایت‌ها، یک گزارش از آن‌ها تنظیم می‌کند.

۹- موارد زیر مربوط به کدام‌یک از روش‌های ارائه‌ی گزارش تاریخی است؟

- الف) کتاب مروج الذهب و معادن الجواهر نوشته‌ی مسعودی به این روش نگاشته شده است.
 ب) در یک نمونه از این روش فتوحات سده نخستین اسلامی محور تاریخ‌نگاری قرار می‌گرفت.
 ج) ازجمله روش‌هایی است که مورخان در دوران اسلامی گزارش‌های خود را بر اساس آن مینگاشتند.

۱) روایی ۲) ترکیبی ۳) موضوعی ۴) سال‌شماری

۱۰- کدام اصطلاح در پژوهش‌های تاریخی معنای متفاوتی از سه واژه‌ی دیگر دارد؟

۱) نقد روایت تاریخی ۲) سبک‌شناسی تاریخی

۳) اعتبارسنجی گزارش ۴) بررسی اصالت خبر

۱۱- کدام توصیف درباره‌ی «محمدبن جریر طبری» مورخ مشهور ایرانی، درست بیان شده است؟

۱) گزارش‌ها و نوشته‌های خود را به روش موضوعی ارائه می‌کرد.

۲) او سعی داشت تعیین درستی و نادرستی مطالب را به خواننده واگذار کند.

۳) در تاریخ‌نگاری خود دست به‌گزینش و انتخاب می‌زد.

۴) مورخ و مفسر مشهور و از برجسته‌ترین چهره‌های تاریخ‌نگاری تحلیلی بود...

۱۲- کدام‌یک از کتاب‌های زیر، نمونه‌ی برجسته‌ای از تاریخ‌نگاری تحلیلی است؟

۱) تجارب الامم ۲) فتوح البلدان ۳) اخبار الطوال ۴) تاریخ بلعمی

۱۳- مهم‌ترین ویژگی تاریخ‌نگاری روایی چیست؟

- ۱) در این روش به‌جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، بامطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها یک گزارش تنظیم می‌شود.
- ۲) مورخ در این روش، با بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد و نقد آن‌ها علل یک رویداد را تفسیر می‌کند.
- ۳) مهم‌ترین ویژگی این نوع تاریخ‌نگاری در این بود که تاریخ‌نگاران، بدون هیچ دخل و تصرفی در روایت‌ها عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند.
- ۴) در این روش مورخ با توجه به تمام منابع در دسترس به ذکر گزارشی اکتفا می‌کند که از نظر عقلی بیشترین تطبیق را با آن داشته باشد.

۱۴- کدام عبارت مرتبط با سنجش اعتبار و نقد راوی نیست؟

- ۱) ویژگی‌های هویتی روایت‌کننده خبر
 - ۲) مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد
 - ۳) فهم و کشف علایق و انگیزه‌های راوی در بیان خبر
 - ۴) بررسی گرایش، فکری سیاسی و مذهبی و جایگاه علمی روایت‌کننده خبر
- ۱۵= یکی از عمده‌ترین کارهای مورخان در سنجش اعتبار و نقد روایت‌کننده، کدام است؟
- ۱) بررسی مطابقت یا عدم مطابقت روایت با عقل
 - ۲) مقایسه منابع تاریخی با سایر منابع موجود
 - ۳) اعتبارسنجی با تکیه بر دستاوردهای علوم تجربی
 - ۴) تعیین فاصله‌ی زمانی و مکانی بین راوی و خبر

۱۶- نتایج تحقیقات کدام دسته از دانشمندان کمک بیشتری به مورخان در ارزیابی دقیق اخبار تاریخی می‌کند؟

- ۱) فیزیکدانان
- ۲) باستان‌شناسان
- ۳) منجمان
- ۴) ریاضیدانان

۱۷- تاریخ‌نگاری روایی در آغاز برای چه مسئله‌ای به کار گرفته شد؟

- ۱) ثبت غزوه‌های پیامبر (ص)
- ۲) ثبت فتوحات مسلمانان
- ۳) نگارش زندگی‌نامه‌ی خلفا
- ۴) ثبت سیره و سخنان پیامبر (ص)

۱۸- مورخان هنگام مواجهه با گزارش تاریخی چه می کنند؟

- (۱) اعتبارسنجی (۲) بررسی اصالت راوی
(۳) نقد راوی و شناسایی ویژگی های هویتی (۴) تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر

۱۹- در آغاز از تاریخ نگاری، روایی برای ثبت چه اطلاعاتی استفاده می شد؟

- (۱) فتوحات مسلمین در نواحی شام و عراق (۲) سخنان و سیره ی پیامبر و صحابه ی ایشان
(۳) ذکر احوال خلفا و سلسله های اسلامی ایران (۴) وقایع تاریخی قرون اولیه ی اسلام و ایران

۲۰- کدام گزینه از ویژگی های تاریخ نگاری روایی محسوب می شود؟

- (۱) مورخ در این روش با مطالعه و مطابقت دادن همه ی روایت ها یک گزارش از مجموعه آنها تنظیم می کند.

- (۲) تاریخ نگار در این روش بدون هیچ گونه دخل و تصرفی در روایت ها عیناً آنها را ذکر می کند.
(۳) در این روش با بررسی تمام اخبار مربوط به یک رویداد و نقد آنها پیامدهای آن واقعه را تفسیر می کند.

- (۴) در این روش تاریخ نگاری امکان دارد برخی از جنبه های خبر از چشم مورخ دور بماند.

۲۱- کدام اصطلاح در پژوهش های، تاریخی معنای متفاوتی از سه واژه ی دیگر دارد؟

- (۱) نقد روایت تاریخی (۲) سبک شناسی تاریخی
(۳) اعتبارسنجی گزارش (۴) بررسی اصالت خبر

۲۲- کتب تاریخی فتوح البلدان و تاریخ بیهقی در کدام دسته از روش های تاریخ نگاری جای می گیرند؟

- (۱) تاریخ نگاری ترکیبی - تاریخ نگاری تحلیلی (۲) تاریخ نگاری روایی - تاریخ نگاری ترکیبی
(۳) تاریخ نگاری تحلیلی - تاریخ نگاری روایی (۴) تاریخ نگاری عمومی - تاریخ نگاری روایی

۲۳- مهم ترین عیب سبک تاریخ نگاری روایی چیست؟

- (۱) نویسنده به ذکر همه ی روایات نمی پردازد و فقط به یک روایت بسنده می کند.

- (۲) نویسنده هیچ نقد و نظری درباره ی درست و نادرستی خبر ارائه نمی دهد.

- (۳) نویسنده به بررسی موشکافانه ی تمام روایات و اخبار نمی پردازد.

- (۴) نویسنده در این سبک مجبور به گزینش و انتخاب است.

۲۴- کدام مورد از معایب تاریخ‌نگاری روایی به شمار می‌رود؟

- ۱) تعداد روایات و سردرگمی تاریخ‌نگار
۲) پرهیز مورخ از بیان نقد و انتقاد
۳) دخل و تصرف مورخ در روایات
۴) نگارش تاریخ بر اساس منابع شفاهی

۲۵- اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر به چندگونه صورت می‌گیرد؟

- ۱) سنجش اعتبار و نقد روایت کننده - مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد
۲) سنجش اعتبار و نقد روایت کننده - سنجش اعتبار و نقد اصل خبر و منابع تاریخی
۳) مطابقت اخبار با مستندات آثار تاریخی - اتفاق نظر جمعی از مورخان در مورد یک منبع یا خبر
۴) سنجش اعتبار و نقد اصل خبر و منابع تاریخی - مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد
۲۶- مهم‌ترین رسالت مورخان چیست؟ و کدام یک از مورخان زیر برای اعتبارسنجی خبر تاریخی، به مکان موردنظر مسافرت می‌کرد و از نزدیک مکان رویدادها را مورد مطالعه قرار می‌داد؟

- ۱) فهم دقیق رویدادهای گذشته . مسعودی
۲) اعتبارسنجی اخبار و گزارش‌های تاریخی . بیهقی
۳) فهم دقیق رویدادهای گذشته . بیهقی
۴) اعتبار سنجی اخبار و گزارش‌های تاریخی . مسعودی

۲۷- در اثر تاریخی کدام نویسنده‌ی، زیر وقایع به شیوه‌ی موضوع محوری تنظیم شده‌اند؟

- ۱) محمدبن جریر طبری
۲) علی بن حسین مسعودی
۳) خواجه رشیدالدین فضل‌الله
۴) ابوعلی مسکویه

۲۸- به ترتیب، کتاب‌های تاریخ طبری و مروج الذهب، گزارش‌ها و نوشته‌های خود را چگونه ارائه کرده‌اند؟

- ۱) سال‌شماری - موضوع محور
۲) ترکیبی - سال‌شماری
۳) موضوع محور - سال‌شماری
۴) روایی - موضوع محور

۲۹- دو رکن مهم رویدادهای تاریخی در کدام گزینه نام‌برده شده است؟

- ۱) زمان و مکان
۲) آثار باستان‌شناسی و پژوهش مورخان
۳) راوی و خبر
۴) عقل و منطق

۳۰- یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین معیارهای سنجش درستی یا نادرستی یک گزارش تاریخی کدام است و کدام مورخان عدم مطابقت یک روایت تاریخی با آن را دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند؟

۱) مطابقت آن با عقل - یعقوبی، مقدسی

۲) مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد بیهقی، ابن اسفندیار

۳) مطابقت آن با عقل - طبری، مسعودی

۴) مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد - یعقوبی، مقدسی

۳۱- در سنجش اعتبار و نقد روایت کننده خبر تاریخی کدام مورد صحیح نمی‌باشد؟

۱) پژوهشگران و مورخان موضوعاتی نظیر ویژگی‌های هویتی روایت کننده‌ی خبر، محل تولد و زندگی و ... او را مورد بررسی قرار می‌دهند.

۲) پژوهشگران و مورخان علائق و انگیزه‌های راوی را در بیان یک خبر مورد بررسی قرار می‌دهند.

۳) پژوهشگران و مورخان اعتبارسنجی را به کمک دستاوردهای سایر علوم انسانی نظیر جامعه‌شناسی، تاریخی، جغرافیای تاریخی، دیرینه‌شناسی و ... انجام دهند.

۴) سعی می‌کنند دریابند چه فاصله‌ی زمانی و مکانی بین راوی و خبر وجود دارد.

۳۲- در سنجش اعتبار و نقد روایت کننده «فاصله‌ی زمانی و مکانی بین راوی و خبر» به چه مفهوم است؟

۱) بررسی علائق و انگیزه‌های راوی در زمان و مکان

۲) روایت کننده خود مستقیماً شاهد وقوع رویدادی بوده و یا خبر آن را از دیگران نقل کرده است.

۳) موضوعاتی نظیر ویژگی‌های هویتی روایت کننده مانند زمان و مکان تولد

۴) گرایش فکری، مذهبی، سیاسی و جایگاه علمی راوی در مکان‌ها و زمان‌های متفاوت

۳۳- تاریخ‌نگاری روایی به نوعی از تاریخ‌نگاری گفته می‌شود که:

۱) مورخ روایت‌های مختلف و متعدد را درباره‌ی یک موضوع واحد با ذکر اسناد ذکر می‌کند.

۲) مورخ به جای ذکر همه‌ی روایات درباره‌ی یک موضوع، با مطالعه و مطابقت همه‌ی روایت‌ها، یک

گزارش واحد از آن‌ها تنظیم می‌کند.

۳) مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.

۴) مورخ با بررسی موشکافانه‌ی تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد و نقد آن‌ها، اقدام به

تحلیل و تفسیر علل، آثار و پیامدهای آن واقعه می‌نماید.

۳۴- در سال‌های اخیر کدام دانش با بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های مدرن پیشرفت زیادی کرده است که نتایج تحقیقات آن علم معیاری مناسب برای سنجش اعتبار اخبار تاریخی محسوب می‌گردد و کدام کتاب اثر عبدالحسین زرین‌کوب می‌باشد و بقایای شیر قلعه در کدام استان قرار دارد؟

۱) باستان‌شناسی - تاریخ در ترازو - سمنان

۲) جغرافیایی تاریخی - تاریخ‌نگاری در اسلام - یزد

۳) باستان‌شناسی - تاریخ‌نگاری در اسلام - یزد

۴) جغرافیایی تاریخی - تاریخ در ترازو - سمنان

۳۵- چه تعداد از عبارت‌های زیر صحیح است؟

الف) کتاب الطبقات الکبری اثر «امینی هروی» است.

ب) کتاب عیون الانباء فی طبقات الاطباء اثر ابن سعد کاتب واقدی است.

پ) متون تقویمی و گاه‌شماری متون فلسفی و کلامی و متون اخلاقی می‌توانند به‌منظور تبیین اوضاع علمی دوره‌های تاریخی مورد مطالعه مورخان قرار گیرد.

۱) صفر ۲) یک ۳) دو ۴) سه

۳۶- پاسخ درست پرسش‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

الف) کتاب «تاریخ بیهقی» جزء کدام نوع کتاب‌های تاریخ‌نگاری محسوب می‌شود؟

ب) یکی از نمونه‌های تاریخ‌نگاری بر اساس موضوع محوری، کدام کتاب است؟

پ) مؤلف کتاب تجارب الامم چه کسی است؟

۱) تحلیلی - فتوح البلدان - دینوری

۲) روایی - فتوح البلدان - ابوعلی مسکویه

۳) تحلیلی - مروج الذهب و معادن الجواهر - ابوعلی مسکویه

۴) روایی - مروج الذهب و معادن الجواهر - دینوری

۳۷- پاسخ صحیح سؤالات زیر به ترتیب در کدام گزینه ذکر شده است؟

الف) مهم‌ترین رسالت مورخان چیست؟

ب) مفهوم نقد یک خبر تاریخی در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

پ) کدام مورد جزء فعالیت‌های مورخ در مرحله سنجش اعتبار و نقد روایت کننده نیست؟

۱) الف) تلاش برای فهم دقیق رویدادهای گذشته - ب) اعتبار سنجی و بررسی اصالت خبر - پ) در

این مرحله مورخ سعی در فهم و کشف اثر بدون در نظر گرفتن علایق و انگیزه‌های راوی است.

۲) الف) شناخت اصول مقدماتی روش‌های اعتبارسنجی - ب) اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر -

پ) بررسی فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر

۳) الف) تلاش برای فهم دقیق رویدادهای گذشته - ب) ارائه یک گزارش تاریخی - پ) نقلی بودن

خبر یا مشاهده مستقیم آن توسط راوی

۴) الف) شناخت اصول مقدماتی روش‌های اعتبارسنجی - ب) ارائه یک گزارش تاریخی - پ)

بررسی محل تولد و زندگی روایت کننده خبر

۳۸- به ترتیب عبارت‌های «دینوری و بلاذری از برجسته‌ترین چهره‌های این نوع تاریخ‌نگاری

هستند - محمدبن جریر طبری سعی داشت در این نوع تاریخ‌نگاری تعیین صحت و سقم مطالب را به

خواننده واگذار کند - این نوع تاریخ‌نگاری در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر و

صحابه ایشان به کار گرفته می‌شد از اواخر قرن سوم هجری این نوع تاریخ‌نویسی متداول شد» در

زمره کدام یک از انواع روش‌های تاریخ‌نگاری قرار می‌گیرد؟

۱) ترکیبی - ترکیبی - روای - ترکیبی ۲) روایی - روایی - روایی - ترکیبی

۳) ترکیبی - روایی - روایی - ترکیبی ۴) روایی - ترکیبی - ترکیبی - روایی

۳۹- کدام گزینه از ویژگی‌های «تاریخ‌نگاری ترکیبی» نیست؟

۱) مورخ با مطالعه و مطابقت همه‌ی روایات درباره‌ی یک موضوع، یک گزارش از آن‌ها تنظیم می‌کند.

۲) اخبار الطوال و بلاذری از برجسته‌ترین آثار و چهره‌های این سبک از تاریخ‌نویسی هستند.

۳) این نوع تاریخ‌نویسی از اواخر قرن سوم هجری متداول شد.

۴) در این روش مورخ با ذکر همه‌ی روایات درباره‌ی یک موضوع به بررسی و مطالعه‌ی آن‌ها

می‌پردازد.

۴۰- کتاب‌های «تاریخ بیهقی»، «فتوح البلدان» و «تجارب الامم» به ترتیب در کدام سبک تاریخ‌نگاری به نگارش درآمده‌اند؟

① روایی - ترکیبی - تحلیلی

② تحلیلی - ترکیبی - تحلیلی

③ روایی - تحلیلی - ترکیبی

④ تحلیلی - روایی - ترکیبی

۴۱- عبارت زیر، از تاریخ‌نگاران مختلف با سبک‌های گوناگون تاریخ‌نویسی انتخاب شده‌اند. با توجه به ویژگی‌های هر سبک تاریخ‌نگاری، تشخیص دهید کدام عبارت از کتاب «تاریخ طبری» انتخاب شده است؟

الف) «آنکه در این کتاب می‌نگرد باید بداند که این اخبار را ما بر نساخته‌ایم بلکه از طریق ناقلان به ما رسیده است، ما نیز آن را همان‌سان که به ما رسانده‌اند، در کتاب آوردیم.»

ب) «تاریخ در باطن خود، نظر و تحقیق است و تعلیل و تحلیل حوادث و ریشه‌یابی دقیق آن‌ها و شناخت و معرفت چگونگی حوادث، پس تاریخ ریشه در حکمت انسانی دارد.»

ج) «هر که در تاریخ تأمل کند و در هر واقعه که او را پیش آید، نتیجه‌ی عقل جمله عقلای عالم به وی رسیده باشد، دست غوغا و لشکر وقایع و حوادث از تاراج ذخایر فکرت او بسته باشد.»

د) «آگاه شدن از حوادث گذشتگان و آنچه از اخبار که در بستر زمان جاری می‌شود، به دست نمی‌آید مگر از طریق خبر دادن مخبران و نقل ناقلان، و در این راه نباید از عقل و استنباط ذهنی

کمک گرفت.»

① ج- د

② ب- ج

③ الف- د

④ الف- ب

WWW.20SHOO.IR

۴۲- در ارتباط با «سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی» پاسخ درست پرسش‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

الف) یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین معیارهای سنجش درستی یا نادرستی یک گزارش تاریخی، کدام است؟

ب) در سال‌های اخیر نتایج تحقیقات کدام علم معیاری مناسب برای سنجش اعتبار اخبار تاریخی محسوب می‌شود؟

پ) کدام خبر از اصالت و اعتبار کافی برخوردار نیست؟

ت) کدام یک از افراد زیر عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را دلیلی بر بطلان آن می‌دانست؟

۱) مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد - باستان‌شناسی - خبری که فاقد مکان و زمان دقیق و مشخص باشد - مقدسی

۲) مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد - زیست‌شناسی - خبری که فاقد تازگی و به‌روز بودن باشد - ابن مسکویه

۳) بررسی مطابقت و یا عدم مطابقت آن با عقل - زیست‌شناسی - خبری که فاقد تازگی و به‌روز بودن باشد - ابن مسکویه

۴) بررسی مطابقت و یا عدم مطابقت آن با عقل - باستان‌شناسی - خبری که فاقد مکان و زمان دقیق و مشخص باشد - یعقوبی

۴۳- هر یک از عبارات زیر به ترتیب از ویژگی‌های کدام روش تاریخ‌نگاری است؟

الف) تاریخ‌نگاران هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها نمی‌کردند و عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند.

ب) از برجسته‌ترین چهره‌های این سبک از تاریخ‌نویسی می‌توان به دینوری صاحب کتاب «اخبار الطوال» اشاره کرد.

ج) مورخ اقدام به تحلیل و تفسیر علل، آثار و پیامدهای واقعه می‌نماید.

د) مورخ به‌جای ذکر همه‌ی روایات درباره یک موضوع با مطالعه و مطابقت همه‌ی روایت‌ها، یک گزارش واحد از آن‌ها تنظیم می‌کند.

۱) تحلیلی - ترکیبی - روایی - تحلیلی - ترکیبی

۲) ترکیبی - روایی - ترکیبی - تحلیلی

۳) ترکیبی - روایی - ترکیبی - تحلیلی - ترکیبی

۴) ترکیبی - روایی - ترکیبی - تحلیلی

۴۴- ویژگی‌های زیر به ترتیب مربوط به تکنگاری است یا تاریخ‌نگاری روایی؟

(الف) نویسنده تلاش می‌کند درستی یا نادرستی مطالب را به خواننده واگذار کند.

(ب) مورخ روایت‌های مختلف و متعددی درباره‌ی موضوع واحد را با آوردن استناد ذکر می‌کند.

(پ) در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر و صحابه‌ی ایشان به کار گرفته می‌شد.

(ت) کتاب زندگی شگفت‌آور تیمور از مشهورترین نوع آن است.

۱) تاریخ‌نگاری روایی - تاریخ‌نگاری روایی - تکنگاری - تکنگاری

۲) تکنگاری - تاریخ‌نگاری روایی - تکنگاری - تکنگاری

۳) تاریخ‌نگاری روایی - تکنگاری - تاریخ‌نگاری روایی - تاریخ‌نگاری روایی

۴) تاریخ‌نگاری روایی - تاریخ‌نگاری روایی - تاریخ‌نگاری روایی - تکنگاری

۴۵- به ترتیب کتاب‌های «تاریخ بیهقی» و «اخبار الطوال»، جزء کدام سبک از روش‌های تاریخ‌نگاری

هستند و کتاب تجارب الامم نوشته‌ی کیست؟

۱) تاریخ‌نگاری، تحلیلی تاریخ‌نگاری ترکیبی - ابوعلی مسکویه

۲) تاریخ‌نگاری تحلیلی تاریخ‌نگاری ترکیبی - بلاذری

۳) تاریخ‌نگاری، ترکیبی تاریخ‌نگاری تحلیلی - بلاذری

۴) تاریخ‌نگاری، ترکیبی تاریخ‌نگاری تحلیلی - ابوعلی مسکویه

۴۶- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟ (به ترتیب)

(الف) مهم‌ترین رسالت مورخان، کدام است؟

(ب) مورخانی مانند مقدسی ابن مسکویه و بیهقی از کدام‌یک از روش‌ها برای سنجش اعتبار و نقد و

بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی استفاده می‌کردند؟

(ج) مهم‌ترین ویژگی تاریخ‌نگاری روایی چیست؟

۱) تلاش برای فهم دقیق رویدادهای گذشته - مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد - ذکر

روایت‌ها بدون هیچ‌گونه دخل و تصرف

۲) ثبت و ضبط دقیق رویدادهای گذشته - مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد - عدم ارائه‌ی نقد

و نظر درباره‌ی درستی و یا نادرستی خبر

۳) ثبت و ضبط دقیق رویدادهای گذشته - مطابقت با عقل - عدم ارائه‌ی نقد و نظر درباره‌ی درستی

و یا نادرستی خبر

۴) تلاش برای فهم دقیق رویدادهای گذشته - مطابقت با عقل - ذکر روایت‌ها بدون هیچ‌گونه دخل و تصرف

۴۷- کدام گزینه به ترتیب درباره تاریخ‌نگاری روایی و ترکیبی است؟

- ① نویسنده نقد و نظری درباره درستی و نادرستی خبر ارائه نمی‌دهد - مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.
- ② در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر به کار گرفته می‌شد - مؤلف با بررسی موشکافانه اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد آن واقعه را تفسیر می‌کند.
- ③ مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند - نویسنده نقد و نظری درباره درستی و نادرستی خبر ارائه نمی‌دهد.
- ④ مؤلف با بررسی موشکافانه اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد آن واقعه را تفسیر می‌کند - در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر به کار گرفته می‌شد.

۴۸- از میان عبارات زیر چند عبارت درباره «معیار سنجی اخبار تاریخی» نادرست است؟

- الف) بهره‌برداری از دستاوردهای مطالعات بین‌رشته‌ای در جهان رو به افزایش است.
- ب) امروزه شیمی، فیزیک و پزشکی نقش به سزایی در تعیین اصالت و اعتبار اسناد و اخبار تاریخی ایفا می‌کنند.

- ج) خبر و روایتی که فاقد زمان و مکان دقیق باشد از اصالت و اعتبار کافی برخوردار خواهد بود.
- د) نقد یک خبر تاریخی در حقیقت همان اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر است.

- ① چهار ② سه ③ دو ④ یک

۴۹- کدام گزینه به ترتیب پاسخ سؤال‌های زیر را داده است؟

- الف) مهم‌ترین ویژگی این تاریخ‌نگاری ذکر روایت‌ها بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی است؟
- ب) بلاذری از مشهورترین چهره‌های این سبک از تاریخ‌نویسی است؟

ج) تاریخ بیهقی با این روش تاریخ‌نگاری نوشته شده است؟

د) کتاب مروج الذهب، توسط این تاریخ‌نگار تألیف شده است؟

- ① تحلیلی روایی - تحلیلی - یعقوبی ② تحلیلی - ترکیبی - روایی - مسعودی

- ③ روایی - ترکیبی - تحلیلی - مسعودی ④ روایی - ترکیبی - روایی - یعقوبی

۵۰- کدام گزینه یکی از مهم‌ترین معیارهای سنجش درستی یا نادرستی یک گزارش تاریخی می‌باشد؟

- ۱) مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد
۲) سنجش گزارش‌ها بر اساس زمان و مکان
۳) مطابقت با نتایج تحقیقات باستان‌شناسی
۴) مطابقت و یا عدم مطابقت آن با عقل

۵۱- در کدام گزینه روش تاریخ‌نگاری مطابق با اثر ذکر شده نیست؟

- ۱) تاریخ‌نگاری روایی: تاریخ طبری
۲) تاریخ‌نگاری ترکیبی: تجارب الامم
۳) تاریخ‌نگاری تحلیلی: تاریخ بیهقی
۴) تاریخ‌نگاری موضوعی مروج الذهب و معادن الجواهر

۵۲- هر کدام از عبارت‌های زیر، به ترتیب از ویژگی‌های کدام روش تاریخ‌نگاری است؟
الف) مورخ با بررسی موشکافانه، تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد را نقد و بررسی می‌کند.

ب) تاریخ‌نگاران بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند.
ج) مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.

- ۱) تحلیلی - تحلیلی - ترکیبی
۲) تحلیلی - روایی - ترکیبی
۳) ترکیبی - روایی - تحلیلی
۴) تحلیلی - روایی - روایی

۵۳- کدام گزینه برداشت درست‌تری از «تاریخ بیهقی» درباره «معیارهای سنجش اعتبار خبر تاریخی» است؟

«اخبار گذشته را در دو قسم گویند: یا از کسی بیاید شنید و یا از کتابی بیاید خواند و شرط آن است که گوینده باید که ثقه و راست‌گوی باشد و نیز «خرد» گواهی دهد که آن خبر درست است.»

۱) نقد روایت - مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد

۲) نقد راوی - مطابقت با عقل

۳) مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد - مطابقت با عمل

۴) نقد روایت - نقد راوی

۵۴- به ترتیب هر یک از موارد زیر از ویژگی‌های کدام تاریخ‌نگاری است؟

الف) ذکر وقایع عیناً همان‌طور که اتفاق افتاده است، بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی

ب) کتاب «تجارب الامم» ابوعلی مسکویه به این شیوه نوشته شده است.

ج) مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم

او دور بماند.

۱) روایی، ترکیبی، تحلیلی

۲) تحلیلی، ترکیبی، روایی

۳) روایی، تحلیلی، ترکیبی

۴) تحلیلی، روایی، ترکیبی

۵۵- کدام مورد درباره سبک و روش تاریخ‌نگاری طبری و مسعودی دو مورخ بزرگ مسلمان،

درست است؟

۱) طبری، تاریخ عمومی خود را به سبک تاریخ‌نگاری روایی و روش موضوع محوری تألیف کرده است.

۲) مروج الذهب و معادن الجواهر به سبک تاریخ‌نگاری تحلیلی و روش موضوع محور نوشته شده است.

۳) مسعودی در تألیف آثار خود، سبک تاریخ‌نگاری تحلیلی و روش سال‌شماری را به نحو عالی

ترکیب کرده است.

۴) طبری با جمع‌آوری و گزینش اخبار، نمونه‌ای موفق از تاریخ‌نگاری روایی را در قالب سال‌شماری

ارائه کرده است.

۵۶- همه موارد درباره سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی درست است؛ به جز

.....

۱) یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین معیارهای سنجش درستی یا نادرستی یک گزارش تاریخی،

بررسی مطابقت و یا عدم مطابقت آن با عقل است.

۲) مقایسه و مطابقت یک خبر و منبع تاریخی با سایر منابع، روشی سودمند برای تعیین اعتبار اخبار

و اسناد است. ۳) پژوهشگران و مورخان، ویژگی‌های هویتی روایت‌کننده خبر، مثل محل تولد

وزندگی و گرایش فکری، مذهبی و سیاسی و جایگاه علمی او را بررسی می‌کنند.

۴) مطابقت گزارش‌ها و منابع تاریخی با تحقیقات باستان‌شناسی معیاری مناسب برای سنجش اعتبار

اخبار تاریخی

محسوب می‌شود.

۵۷- کدام گزینه درباره سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی نمی‌باشد؟

- ① مقایسه و مطابقت یک خبر و منبع تاریخی با سایر منابع نظیر اطلاعات مندرج در سایر کتاب‌های تاریخی و یا نوشته‌های دیگر مانند نسب نامه‌ها، سفرنامه‌ها، دیوان‌های اشعار، متون اخلاقی، فتوت نامه‌ها، سیاست‌نامه‌ها و امثال آن، روشی سودمند برای تعیین اعتبار اخبار و استاد است.
- ② دانش باستان‌شناسی با بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های مدرن، پیشرفت زیادی کرده است و نتایج تحقیقات آن علم، معیاری مناسب برای سنجش اعتبار اخبار تاریخی محسوب می‌شود.
- ③ تبیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر، برای معلوم شدن شاهد بودن راوی و یا نقل خبر از دیگران توسط راوی.

④ زمان و مکان دو رکن مهم یک رویداد تاریخی‌اند. خبر و روایتی که فاقد زمان و مکان دقیق و مشخص باشد از اصالت و اعتبار کافی برخوردار نیست.

۵۸- به ترتیب «دور ماندن برخی از جنبه‌های خبر از چشم مورخ» و «عدم ارائه‌ی نظر در مورد درستی و نادرستی خبر از سوی مورخ» از معایب کدام روش‌های تاریخ‌نگاری است و کدام مورخان به ترتیب به این روش تاریخ‌نگاری می‌کردند؟

- ① روایی - ترکیبی - طبری - دینوری ② ترکیبی - روایی - دینوری - بلاذری
- ③ روایی - ترکیبی - دینوری - طبری ④ ترکیبی - روایی - بلاذری - طبری

۵۹- کدام مورد درباره‌ی تاریخ‌نگاری «روایی» و تاریخ‌نگاری «ترکیبی» درست است؟

الف) در تاریخ‌نگاری ترکیبی مورخ بامطالعه و مطابقت دادن همه‌ی روایت‌ها، یک گزارش از مجموع آن‌ها تنظیم می‌کند.

ب) از مشهورترین چهره‌های سبک تاریخ‌نگاری ترکیبی می‌توان به بلاذری (قرن سوم هجری) صاحب کتاب اخبار الطوال و دینوری نویسنده‌ی کتاب فتوح البلدان (متوفای ۲۹۰ ق) اشاره کرد.

ج) مهم‌ترین ویژگی تاریخ‌نگاری روایی این بود که تاریخ‌نگاران بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند.

د) تاریخ‌نگاری روایی در آغاز برای ثبت و ضبط فتوحات پادشاهان به کار گرفته می‌شد.

- ① «الف» و «د» ② «الف» و «ج» ③ «ب» و «د» ④ «ج» و «د»

۶۰- با توجه به موارد زیر به ترتیب وجه اشتراک مورد (الف) و (ب) و وجه تفاوت مورد (ب) و (پ) کدام است؟

الف - تاریخ بیهقی ب - مروج الذهب مسعودی پ - تاریخ طبری

۱) بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد و نقد آن‌ها - استفاده از یک موضوع خاص به عنوان محور تاریخ‌نگاری

۲) ذکر عینی همه روایات بدون دخل و تصرف در آن‌ها - نوشتن حوادث به ترتیب زمان وقوع

۳) واگذاری تعیین درستی یا نادرستی مطالب به خواننده - پیوستگی با تاریخ‌نویسی محلی

۴) تنظیم گزارش از روایت‌ها با مطالعه و مطابقت دادن آن‌ها - مرسوم شدن از قرن ۱۳ هـ تا اواخر عصر قاجار

WWW.20SHOO.IR